a výsledná fotometrie přinesla 53 okamžiků minim. Největším úlovkem se stala ztracená minima hvězd V430 Lac a V1060 Her.

Pokračoval i program astrometrie malých těles sluneční soustavy. V průběhu tří nocí bylo celkem sledováno 5 komet a pořízeno 35 přesných pozic. Kompletní statistiku a astrometrická měření pořízená na stanici 048 Hradec Králové je možno nalézt na stránce ⟨`http://astro.sci.muni.cz/lehky/astrometry.html`⟩.

Využití observačního času na JST se v letošním roce přiblížilo období předchozímu. Softwarové vybavení zůstalo beze změn. Ke zpracování fotometrických pozorování byl využíván CMunipack 1.1.26 Davida Motla. Ke zpracování astrometrických měření byl využíván profesionální program Aphot od Miroslava Velena a Petra Pravce z ondřejovské observatoře.

Okamžiky minim byly odeslány do SPHE a připraveny k publikaci v Open European Journal on Variable stars a astrometrická data byla publikována v cirkulářích Minor Planet Electronic Circulars.

Program Hvězdárny a planetária v Hradci Králové — únor 2010

Otvírací dny pro veřejnost jsou středa, pátek a sobota. Od 19:00 se koná večerní program, ve 20:30 začíná večerní pozorování. V sobotu je pak navíc od 14:00 pozorování Slunce a od 15:00 program pro děti. Podrobnosti o jednotlivých programech jsou uvedeny níže. Vstupné 15,– až 50,– Kč podle druhu programu a věku návštěvníka. Změna programu vyhrazena.

Pozorování Slunce soboty v 14:00, též 28. 10.
projekce Slunce dalekohledem, sluneční skvrny, protuberance, sluneční aktivita, při nepříznivém počasí ze záznamu

Program pro děti soboty v 15:00, též 28. 10.
zimní hvězdná obloha s astronomickou pohádkou **Jak šlo Sluníčko na vandr** v planetáriu, dětské filmy z cyklu Rákosníček a hvězdy, ukázka dalekohledu, při jasné obloze pozorování Slunce

Večerní program středy, pátky a soboty ve 19:00
zimní hvězdná obloha v planetáriu, výstava, film, ukázka dalekohledu, aktuální informace s využitím velkoplošné videoprojekce

Večerní pozorování středy, pátky a soboty ve 20:30
ukázky zajímavých objektů večerní oblohy, *jen při jasné obloze!*

Valentýnský předvečer v planetáriu
sobota 13. 2. v 17:00 — **Nebeské lásky zrada** (včasné varování inspirované oblohou) — básně a báje přednášejí Karel Bejček a Jan Veselý

Přednáška
sobota 27. 2. v 17:00 — **Proměny planety Země** (zajde svět ohněm nebo jej zničí led?) — přednáší Mgr. Karel Zubatý

Výstava po – pá 9–12 a 13–15, st a pá též 19, so 15 a 19
Vesmír v kameni (hlubiny vesmíru i času zachycené v kresbě achátů) — autor fotografií Ing. Jiří Šura, VČM Pardubice, průvodní text Antonín Bečvář, Otokar Březina, Jiří Šura

POVĚTROŇ

Královéhradecký astronomický časopis číslo **1/2010**
ročník **18**

Slovo úvodem. V lednovém Povětroni nejprve pojednáváme o velmi užitečné učební pomůcce, kterou jsme nedávno získali na hvězdárnu v Hradci Králové. Kroužkař Adam Zákravský stručně informuje o výpravě za prosincovými Geminidami. Z pozorovatelského hlediska byla sice výprava naprosto neúspěšná, nicméně jsme si při ní užili dosti legrace a mimochodem jsme objevili pěkné pozorovací stanoviště.

Další články jsou věnovány slunečním hodinám: jednak zvláštním byzantským a jednak hodnocení hodin 4. kvartálu. Nakonec přinášíme zprávu o činnosti našeho dalekohledu.

Miroslav Brož

Elektronická (plnobarevná) verze časopisu Povětroň ve formátu PDF je k dispozici na adrese:

⟨`http://www.ashk.cz/povetron/`⟩

Povětroň 1/2010; Hradec Králové, 2010.
Vydala: **Astronomická společnost v Hradci Králové** (6. 2. 2010 na 228. setkání ASHK)
ve spolupráci s **Hvězdárnou a planetáriem v Hradci Králové**
vydání 1., 20 stran, náklad 100 ks; dvouměsíčník, MK ČR E 13366, ISSN 1213–659X
Redakce: Miroslav Brož, Martin Cholasta, Josef Kujal, Martin Lehký a Miroslav Ouhrabka
Předplatné tištěné verze: vyřizuje redakce, cena 35,– Kč za číslo (včetně poštovného)
Adresa: ASHK, Národních mučedníků 256, Hradec Králové 8, 500 08; IČO: 64810828
e–mail: ⟨`ashk@ashk.cz`⟩, web: ⟨`http://www.ashk.cz`⟩

obratníky. Hodiny jsou po grafické a gnómonické stránce velice dobře navržené a snadno čitelné.

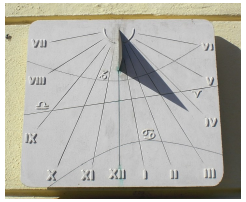

Na druhém místě se umístily hned dvoje hodiny se stejným ziskem 11 bodů. Jedny díky své jednoduchosti, přehlednosti a celkovému provedení — nacházejí se v Prostějově (PV 18). Hodiny jsou provedené jako odlitek s rytými datovými a hodinovými čarami. Při porovnání číselníku s azimutem 10° západně, provedeném v programu Orologi Solari, vychází číselník velice přesně. Při hodnocení hodin se objevilo několik postesknutí, že jsou tak malinké. Spolu s nimi se na tomto místě „tísní“ ještě hodiny ve Svitavách (SY 56). Zčásti pro svojí originalitu, jelikož jsou řešené jako vitráž, která je u nás velmi neobvyklá, a také pro čisté a vkusné provedení.

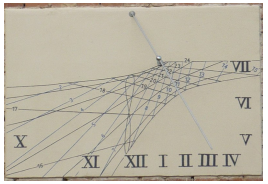

Nejvíce hlasujících, celkem šest, dalo své hlasy hodinám v obci Libavské Údolí 9 (SO 17), jejichž autory jsou ing. Arch. P. Šváb a ing. K. Řezníček. Hodiny o rozměru 1,5 krát 1 m jsou situované na JZ štítu domu. Číselník upoutává pozornost použitím několika hodinových systémů. Tyto umožňují určit uplynulou dobu od západu Slunce předchozího dne a dobu zbývající do Slunce západu. Čísla po obvodu číselníku příslušejí hodinovým čarám pro místní sluneční čas, které jsou snad v plánu. Alespoň slabě znatelné rysky při okraji číselníku tomu nasvědčují. Hodiny jsou vybavené analemou a také sedmi datovými čarami.

Nejoriginálnějším nápadem, který se do katalogu dostal, je „Pták Šplhavec“ (PT 39) ve Svinné Ladě, kde je princip slunečních hodin použit jako didaktická pomůcka vysvětlující koloběh při obnově lesa.

A jak jsem hodnotil já? Z důvodů absence hodinových čar a nejasnému umístění analemy na hodinám SO 17, která patrně leží v poloze pro 12. hodinu SEČ jsem nakonec plný počet hlasů nedal, ač bych rád. Stejný počet, 4 body, jsem dal také hodinám PV 18 v Prostějově za gnómicky čisté a přesné provedení, s výhradou, že jsou trochu malé. Třetím kandidátem se třemi body byly vitrážové hodiny SY 56 ve Svitavách, pro netradiční provedení na jihovýchodní stěně. Pouze myslím, že hodinovou rysku pro třetí hodinu asi v našich polohách nevyužijí, ale jinak jsou opravdu pěkné.

Zpráva o činnosti JST za rok 2009

Martin Lehký

Pozorovací čas na automatizovaném Dalekohledu Jana Šindela (0,40 m, $f/5$) byl v roce 2009 věnován především zákrytovým dvojhvězdám. Většinou se jednalo o slabé a málo sledované objekty z projektu Sekce proměnných hvězd a exoplanet při České astronomické společnosti (SPHE). Do výběru se dostalo celkem 38 hvězd